

П Р А В И Л Н И К

**за признаване на придобито висше образование,
образователна и научна степен „доктор” и завършени
периоди на обучение в чуждестранни висши училища
в Технически университет-Габрово**

Раздел I

Общи положения

Чл. 1. Този правилник е разработен в съответствие с Наредбата за държавните изисквания за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и регламентира условията и реда за признаване на придобито висше образование и завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и научни организации в Технически университет-Габрово (ТУ-Габрово).

Чл. 2. Право на признаване на придобито висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” и на образователна и научна степен „доктор”, както и на завършени периоди на обучение имат български граждани, чужди граждани и чужденци с предоставена международна закрила, които са се обучавали във висши училища и научни организации, създадени и функциониращи по законоустановения ред в страната, в която е придобито висшето образование или са завършени периодите на обучение.

Чл. 3. При признаването на придобито висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” и на образователна и научна степен „доктор”, както и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища и научни организации не се допуска дискриминация на основание на възраст, пол, раса, инвалидност, език, религия, политически или други убеждения, национален, етнически или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имуществено, родословно или друго състояние или на основата на каквото и да е обстоятелство, което не е свързано с образованието, за което се иска признаване.

Чл. 4. (1) Висше образование, придобито в чуждестранно висше училище за образователно-квалификационна степен „бакалавър” и „магистър”, се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

(2) Периодът на обучение като част от програма за висше образование, завършен в чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава, се удостоверява с академична справка или с друг аналогичен документ.

(3) Придобита в чужбина степен, съответстваща на образователна и научна степен „доктор”, се удостоверява с диплома или с друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

Раздел II

Признаване на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” и на образователна и научна степен „доктор”, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации

Чл. 5. Признаването на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър”, придобити в чуждестранни висши училища, е потвърждение на стойността на дипломата за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование на съответната държава.

Чл. 5а. Признаването на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователна и научна степен „доктор“, е официално писмено потвърждение на стойността на дипломата или на друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на светското висше образование и научноизследователската дейност на съответната държава.

Чл. 6. Признаването на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“ и на образователна и научна степен „доктор“, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации, се извършва с цел достъп до по-нататъшно обучение за придобиване на образователно-квалификационна степен „магистър“, образователна и научна степен „доктор“ или участие в конкурси за академични длъжности в ТУ-Габрово.

Чл. 7. (1) Лицата, желаещи признаване на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър“ и „магистър“, подават писмено заявление до Ректора за желанието си да бъдат записани по специалност в образователно-квалификационна степен или в докторска програма за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в ТУ-Габрово, в което се посочва гражданство, дата и място на раждане, и се прилагат следните документи:

1. оригинал и копие на дипломата за висше образование или на друг аналогичен документ, издаден от образователна институция;
2. оригинал и копие на приложението към дипломата, както и оригинал и копие на европейско дипломно приложение, ако притежават такова;
3. документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако лицето е чужд гражданин.

(2) Лицата, желаещи признаване на образователна и научна степен „доктор“, придобита в чуждестранни висши училища и научни организации, подават писмено заявление, в което се посочва гражданство, дата и място на раждане и се прилагат следните документи:

1. оригинал и копие на дипломата за научна степен или на друг аналогичен документ, издаден от образователна или научна институция;
2. дисертацията и автореферата (на хартиен и електронен носител), в случай че присъждането на степента изисква такива;
3. други документи, имащи отношение към признаването, ако притежават такива;
4. документ, удостоверяващ промяната в имената на заявителя, ако лицето е чужд гражданин.

(3) Документите по ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2, т. 1 и 3, издадени от висшите училища извън страните - членки на Европейския съюз, и страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион (ДВ, бр. 51 от 2000 г.), трябва да отговарят на изискванията на съответните разпоредби на двустранни международни договори, по които Република България е страна, или на Конвенцията за премахване на изискването за легализация на чуждестранните публични актове (ДВ, бр. 45 от 2001 г.), а при липса на такива разпоредби – да са преминали процедура по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа. Документите по ал. 1, т. 1 и 2 и ал. 2, т. 1 и 3 с изключение на европейското дипломно приложение, издадени от висшите училища в страните - членки на Европейския съюз, и в страните по Конвенцията за признаване на квалификациите, отнасящи се до висшето образование в европейския регион, трябва да бъдат придружени с превод на български език от лице, извършващо преводи по реда на глава трета от Правилника за легализациите, заверките и преводите на документи и други книжа, утвърден с Постановление № 184 на Министерския съвет от 1958 г.

Документът, удостоверяващ промяната в имената на заявителя по ал. 1, т. 3 и ал. 2, т. 4, представен на чужд език, трябва да бъде придружен с превод на български език.

(4) Подаването на документите по ал. 1 и ал. 2 се осъществява лично от заявителя или чрез упълномощено от него лице. При подаване на заявление по ал. 2 на хартиен носител заявителят прилага към него и попълнено заявление на електронен носител.

(5) При подаване на заявлението по ал. 1 и 2 лично заявителят представя документ за самоличност за сверяване на данните. В случаите, когато заявлението се подава от упълномощено лице, то представя пълномощно от заявителя.

(6) Удостоверяването на промяна на имената на заявител – български гражданин, се извършва чрез проверка в Национална база данни „Население”, поддържана от Министерството на регионалното развитие и благоустройството.

(7) Документът по ал. 1, т. 1 и ал. 2, т. 1 се проверява в 14-дневен срок след подаването му, като след изтичането на срока заявителят или упълномощеното от него лице може да получи оригиналите на документите.

(8) В случаите на подаване на документите по електронен път към заявлението се прилагат сканирани копия на изискваните документи, подписани с електронен подпис.

(9) Когато е налице обективна невъзможност за удостоверяването и проверката на съответните факти и обстоятелства по служебен път, може да бъде поискана информация и/или документи за удостоверяването им от заявителя, който е задължен да ги представи.

(10) Изключения от ал. 3 се допускат за документи на лица, получили международна закрила, като тези документи може да не са легализирани и заверени.

Чл. 8. (Изм. - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.) Процедурата по признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се организира в съответния факултет на ТУ-Габрово, където лицето желае да продължи обучението си, със съдействието на Университетския център за международни и национални програми и проекти (УЦМНПП) и на Националния център за информация и документация (НАЦИД).

Чл. 9. (Отм. - АС от 14.05.2019 г., Протокол № 8)

Чл. 10. (1) (Изм. - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.) Признаването на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” включва:

1. проверка на статута на висшето училище, издало документите по чл. 4, ал. 1;

2. проверка на автентичността на документите по чл. 4, ал. 1;

3. (отм. - АС от 14.05.2019 г., Протокол № 8)

4. оценяване съответствието на данните от представените документи с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България;

5. вземане на решение от Комисията по учебна дейност и трансфер на кредити към съответния факултет за:

- признаване на образователно-квалификационна степен по специалност;

- отказ за признаване на образователно-квалификационна степен по специалност;

- прекратяване на процедурата.

6. (отм. - АС от 07.02.2023 г., Протокол № 6)

7. (отм. - АС от 07.02.2023 г., Протокол № 6)

8. (нова. - АС от 07.02.2023 г., Протокол № 6) въз основа на решението на Комисията по учебна дейност и трансфер на кредити към съответния факултет и доклад на председателя на комисията, Ректорът издава заповед за признаване или отказ за признаване на висше образование;

9. решението се връчва на заинтересованото лице от УЦМНПП на посочения от него адрес.

(2) *(Изм. - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.)* Дейностите по ал. 1, т. 1 и 2 се извършват от УЦМНПП или НАЦИД.

(3) Дейностите по ал. 1, т. 4 се извършват от Комисията по учебна дейност и трансфер на кредити към съответния факултет в съответствие с Правилника за натрупване и трансфер на кредити в ТУ-Габрово.

Чл. 11. (1) Признаването на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър”, придобито в чуждестранни висши училища, се извършва чрез оценяване съответствието на данните от представените документи с държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България.

(2) При признаването на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се отчитат следните показатели:

1. начин на приемане на студентите;
2. продължителност на обучението;
3. общ хорариум на изучаваните учебни дисциплини и/или придобити кредити;
4. съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват фундаменталната, специалната и специализиращата подготовка;
5. съотношение на учебните дисциплини и на техните хорариуми, които осигуряват теоретичната и практическата подготовка;
6. резултатите от обучението като съвкупност от придобитите знания, умения и компетентности през периода на обучение;
7. начин на дипломиране.

(3) Признаването на висше образование се извършва в съответствие с придобитата образователно-квалификационна степен, удостоверена с представените документи по чл. 4, ал. 1.

(4) *(Изм. - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.)* Когато в документите по чл. 4, ал. 1 не е посочена образователната степен, УЦМНПП или НАЦИД изискват допълнителна информация от чуждестранното висше училище, издало дипломата, относно образователно-квалификационната степен. Въз основа на получената информация Комисията по учебна дейност и трансфер на кредити прави предложение за съответна образователно-квалификационна степен.

Чл. 12. (1) Признаване на висше образование, придобито в чуждестранни висши училища, се отказва, когато се установят съществени различия между данните от представените документи и държавните изисквания за придобиване на висше образование в Република България, както и когато:

1. е представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за висше образование и не е издаден при условията на чл. 4, ал. 1;
2. е представена диплома, издадена от чуждестранно висше училище, признато от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение на висшето училище за част от системата и на светско висше образование, но обучението е проведено в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират по законоустановения ред;
3. е представен документ, удостоверяващ завършено висше образование, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от съответното висше училище.

(2) Отказът по ал. 1 се мотивира. В отказа за признаване на висше образование по ал. 1 може да се включи препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

(3) Отказът по ал. 1 подлежи на оспорване по реда на Административно-процесуалния кодекс.

Чл. 12а. (1) Признаването на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор”, включва:

1. проверка на статута на висшето училище или научната организация, издала документите по чл. 7, ал. 2;

2. проверка на автентичността на документите по чл. 7, ал. 2;

3. проверка на данните от документите по чл. 7, ал. 2 и установяване на съответствието на придобитата в чужбина степен с образователна и научна степен „доктор” съгласно държавните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в Република България;

4. вземане на решение от Университетската комисия за развитие на академичния състав за:

- признаване на образователна и научна степен „доктор”;

- отказ за признаване на образователна и научна степен „доктор”;

- прекратяване на процедурата.

5. (отм. - АС от 07.02.2023 г., Протокол № 6)

6. (отм. - АС от 07.02.2023 г., Протокол № 6)

7. (нова. - АС от 07.02.2023 г., Протокол № 6) въз основа на решението на Университетската комисия за развитие на академичния състав, Ректорът издава заповед за признаване или отказ за признаване на образователна и научна степен „доктор”;

8. решението се връчва на заинтересованото лице от УЦМНПП на посочения от него адрес.

(2) (Изм. - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.) Дейностите по ал. 1, т. 1 и 2 се извършват от УЦМНПП или НАЦИД.

(3) Дейностите по ал. 1, т. 3 се извършват от Университетската комисия за развитие на академичния състав в съответствие със Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

(4) Признаване на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователна и научна степен „доктор”, се отказва, когато се установят съществени различия между данните от представените документи и държавните изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор” в Република България, както и когато:

1. е представен за признаване документ, който не е диплома или друг аналогичен документ за научна степен или не е издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската дейност в съответната държава;

2. е представен за признаване документ, който е издаден от образователна или научна институция, призната от компетентен държавен орган за част от системата на висшето образование и научноизследователската дейност в съответната държава, но е присъден без защита на дисертационен труд, в случай че присъждането на научната степен изисква такъв, или не съответства на образователна и научна степен „доктор”;

3. е представена диплома, издадена от чуждестранно висше училище или научна организация, призната от компетентен държавен орган на съответната държава по местонахождение за част от системата и на висшето образование и научноизследователската дейност, но обучението е проведено или дисертацията е защитена в структури на територията на друга държава, които не са открити и не функционират в съответствие с нейното законодателство в областта на висшето образование и научноизследователската дейност;

4. е представен документ, удостоверяващ научна степен, придобита в чужбина, за който след извършване на проверка се установи, че не е издаден от съответното висше училище или научна организация.

(5) Отказът по ал. 4 се мотивира. В отказа за признаване на образователна и научна степен „доктор” по ал. 4 може да се включи препоръка за възможните мерки, които лицето да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап.

(б) Отказът по ал. 4 подлежи на оспорване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 13. Признаването на висше образование важи само за продължаване на обучението в ТУ-Габрово и за участие в конкурси за заемане на академични длъжности в ТУ-Габрово и не осигурява права, които могат да бъдат ползвани в отношенията с трети страни.

Раздел III

Признаване на периоди на обучение, завършени в чуждестранни висши училища

Чл. 14. (1) Признаване на периоди на обучение означава установяване на съответствието на част от програма за висше образование, оценена и документирана от чуждестранно висше училище, с учебния план по съответната специалност в ТУ-Габрово.

(2) Проверката на легитимността на представените документи се извършва от УЦМНПП.

(3) Комисията по учебна дейност и трансфер на кредити към съответното основно звено взема решение за признаване на периоди на обучение при спазване на установените изисквания за придобиване на висше образование по същата и/или сродна специалност в ТУ-Габрово.

Чл. 15. При установяване на съществени различия от Комисията по учебна дейност и трансфер на кредити, лицето се уведомява за възможните мерки, които то може да предприеме, за да получи признаване на по-късен етап, включително полагане на допълнителни изпити.

Раздел IV

Информационно осигуряване на дейността по признаване на придобито висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища

Чл. 16. (Изм. - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.) Дейността по признаване на придобито висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища се подпомага от НАЦИД, който изпълнява функциите на Национален информационен център за академично признаване и мобилност. За целите на информационното подпомагане в НАЦИД се предоставят копия на документите и данните, изискуеми по чл. 7.

Чл. 17. В 30-дневен срок от датата на вземане на решение по чл. 10, ал. 1, т. 7, УЦМНПП изпраща в НАЦИД на хартиен и електронен носител информация по образец, утвърден от изпълнителния директор на НАЦИД.

Допълнителни разпоредби

§ 1. Лица, които по независещи от тях причини, като природни бедствия, крупни аварии или военни действия на територията на държавата, в която са се обучавали, не могат да представят диплома за висше образование или документ, удостоверяващ завършен период на обучение, могат да поискат установяване на тези факти от съда по реда на Гражданския процесуален кодекс.

§ 2. (Нова - АС, Протокол № 1 от 28.09.2021 г.) Лицата, желаещи признаване на висше образование за образователно-квалификационни степени „бакалавър” и „магистър” и на

образователна и научна степен „доктор”, придобити в чуждестранни висши училища и научни организации или периоди на обучение, завършени в чуждестранни висши училища и научни организации, заплащат такса за услугата в размер, определен със заповед на Ректора на ТУ-Габрово.

Правилникът е приет на заседание на Академичния съвет на 05.09.2017 г. с протокол № 1 и изменен и допълнен с решения на Академичния съвет от 14.05.2019 г. с протокол № 8, 28.09.2021 г. с протокол № 1 и 07.02.2023 г. с протокол № 6.